

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan, izvzemati ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemam, za avstre-egerske dežele za celo leto 16 gold., za poi leta 8 gold. za četrto leto 4 gold. — Za Ljubljano brez posiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrto leto 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za posiljanje na dom so računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrto leto. — Za tuge dežele za celo leto 20 gold., za poi leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijke večja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leto 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrto leto 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".
Cesrnštvo, na katero naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Kak učinek imajo železnice na trgovstvo in industrijo.

△ V listu "časopis društva železničnih uprav" popisuje R. Le Mang kako zanimivi pregled vpliva železnic na trgovstvo in industrijo in se trudi dokazati, da železnice ne podpirajo samo kupčije, nego da z njimi trgovstvo in industrija tudi stopa. Dokaze navaja spisatelj, angleške železnice, francoske, belgiške in avstrijske.

O Angliji pravi: Tam je dosegel dovoz osob veliki razvoj, kajti angleške železnice mu dajejo veliko pozornost; vsled tega se je vozilo na angleških železnicah leta 1871 375,220.755 osob, tako, da priпадa na enega prebivalca $1\frac{1}{2}$ voženj na leto in razmerno tudi 56 kr. za vsako vožnjo. Z enakim vspahom se ne morejo ponosati nobene druge železnice na celi svetu. Obrotniški in trgovstvo angleško ste dosegli l. 1871 čistega dobička 1250 milijonov gold. Ka je bil takov dobiček, pripomoglo so največ železnice, kajti s številkami se je uže dokazalo, da je izvoz angleški razmnoževanjem železnic vedno večji postajal.

Leta 1871 dosegel je izvoz zneseck 2225 milijonov gold., in v tem je obseženo izvajanje železničnih šin za 80,660.000 gold. Tudi jame na oglje zavzemajo v Angliji s železnicami neizmernih razmer in kako občansko blagobitje na ta način vzrašča in se letno množi, je dokaz ta okolišina, ka je na pr. l. 1868 prodala Anglija za 267 milijonov gold. oglja, ko nasprotno zlatnosna Kalifornija nij izpečala zlata niti za tretjino tega zneska.

Vspahi Francije v obrtniškem in trgovskem oziru vedno večjih razmer dobivajo;

dokazati se da, ka je stopanje gledé izidov teh dveh oddelkov ljudske činnosti popолнем, a določno v zvezi z razvojem francoskega železništva.

Do 1850. leta je stala kupčija te dežele enakomerno na enej stopinji; ko so se pak l. 1851 začele močnejše staviti železnice francoske, dosegala je brzo vsled zidanih železnic, ki so se javnej potrebi izročile, kupčija in obrtniški, drugi, čeleski obraz, da od te dobe datuje poznejše občeno povznešenje narodnega gospodarstva francoskega.

Enako, kakor v Angliji oglje, postal je v Franciji vir blagobitja narodnega, vino, ki se odvaja od todi po železnicah po celi svetu, brez kake škode, ali težave. pridelek vina je v letu 1850—68 z 28 milijonov hektolitrov dosegel 63 milijonov hektolitrov na leto, ki se je stržilo v tuzemskem za 280 milijonov gld. avstr. velj., ali v drugem pomenu, zaslužek $1\frac{1}{2}$ milijonov rodovin se je zvišil s tem za 200 milijonov gold. V letih 1851 do 1868 so se državni dohodki v Franciji zvišali z 500 na 807 milijonov goldinarjev.

Tudi na Nemškem so sé železnicami dosegli enacih vspahov. V pruskej Šleziji na pr. se je v začetku tega stoletja dobivalo blizu 1 milijon centov oglja in do leta 1847 je pridelek oglja le počasi naraščal. V tem letu namreč so kar na enkrat naraščale nove stavbe železnične, oglje se je jelo razvažati in je postal najvažnejši predmet izvozne kupčije, tako, da dan za dnevom še narašča. Leta 1860 je iznašala uže 51 milijonov, leta 1868 pak uže 107 milijonov centov.

Izvoz nemški se je posebno povekšal po ukončani stavbi železnic, ki peljejo naravnost v pristave. Hamburg na pr. je izvozil l. 1851—1855 na leto primerno 125 milijonov centov, toda od leta 1860 uže 19

milionov in 1868 uže 303 milijonov centov blaga in po številkah je dokazano, da je bila dobra tretjina blaga naravnost po železnišči izpeljana v pristave.

Cvetče stanje finančno večino nemških držav, posebno Saksonsko kraljestvo, spodbuja poglavito v blagodarnem razvoju železnic svojih, katere je založila država sama. Država tu projektuje in izpeljuje nove proge, da bi najprve obrtniškim krajem preskrbela izvoznih sredstev in bi z naraščajočega blagobitja se dobiček užival. S tem principijelnim osnovanjem državnih železnic, so dosegli v minolih dva sestih letih srednje nemške države, posebno Saksonsko, Virtemberg in Badensko, jako ugodnih finančnih razmer, ter si na ta način tudi založile občansko blagobitje.

Toda opomniti se pa mora, da ne koristijo samo stavbe železniške, nego tudi dovoz po njih na državne stroške.

Vzor največje marljivosti in skrbljivosti za železnice je Belgija; o Belgiji se more brez pretiranja reči, da ima Belgija izključljivo svoj narodnogospodarski blagobit zahvaliti edino le železnicam.

V tem ogledu se sme smelo na stran postaviti Angliji in njeni čilo trgovstvo daleko presega avstrijsko kupčijo, da celo z Rusijo se more meriti.

Belgiji je bilo l. 1869 le vsled železnične moč, odvleči iz ogljenih jam za 61,640.000 gold. kamnenega oglja, in sicer samo v tujezemsko se je oglja odpeljalo za 224 milj. goldinarjev.

Avstriji je tudi le mogoče po železnični odvajati do vseh končin sveta svoje gospodarske plode in izdelke, tako je n. pr. 1867 l. prodala v zapadne sosedne dežele za 90 milj. sena v kratkej dobi.

Listek.

Prijatej Lovro.

(Dalje.)

Na ta glas iz ust starca dobrotnika, uzkliknilo je Lovrovo srečo od radosti. Sloboden bodem, srečen bodem, odmevalo je v njegovej duši, in jedva se je domislil, da se je treba kanoniku zahvaliti. Tako nekam mora biti nesrečnej ribici, kojo voda vrže na suho, a plima jo zopet ponese v njen rodni stekleni stan, v vodo, kjer se more naplavati od sreca.

Lovro poklonil se lično (osobno) vladinemu predsedniku. Bil je to grof, tedaj aristokrat in birokrat ob jednem, ali nij edno nij drugo, kakor se navadno piše in razumeva. Bil je fin in dovolj podučen, imel je celo smisla za znanosti in umetnosti. Svojim uradnim posлом več kazal je

mnogo zdravega razuma, ter je preziral uradniško cepidlačenje, katero se rado izdava kot nepogrešljiva premodrost. Bil je priatelj ljudstvu, a ljudstvo njemu. Od srca je zaničaval uradnike, ki so se višim do črne zemlje klanjali, na občinstvo pa gledali prezirno, kot polubogovi. Še več, viadin predsednik ljubil je svojo rodbino od srca, a tak človek ne more biti trd niti v uradnih posl. Hotel je, da mu bode sin cel korenjak, ki ne smatra predsodke za zakone narave. Za to se je vele razveselil, da je dobil Lovra za učitelja. Mnogi se včada so mu na tihem zamjerjali, ker prosim vas, razpop pa učitelj deci! To malo, da nij greh. Ali predsednik se nij obziral na šepetanje ljudij, ter pozdravi Lovra tako:

— Da ste mi zdravi gospod! Veseli me, da sem našel, kar sem dolgo časa iskal. Da vam povem odkritično svoje mnenje.

Vi ne boste mojemu sinu šolnik, vi ne boste samo gouverneur, temveč mentor, kakor ga razumeva biškop Fenelon. Vem, da ste človek odkrit, da je v vas značaja. Vidite, to jaz želim svojemu sinu. Mehak je to deček, skujte mi od njega jeklenega človeka. Brez narave nij v živenji računa, a merilo v naravi mora biti značaj; ako ne poznavate narave, slabo boste izhajali. Vi boste meni, mojemu sinu, mojej rodbini priatelj, in kot priatelj boste živel v mojej hiši."

Tako po priliki je govoril grof Lovra so te besede milo genile, nov poklic mu je zarad tega bil stokrat miliši. Mladi razpop preseli se takoj v predsednikovo hišo. Tu mu se pred očmi odpre nov svet, gospodski svet. V hiši so ga imeli kakor svojega; ugodnosti in povoljnosti so mu se ponujale na vse strani, skrbem nikjer sledu. Njegov učenec nij bil razmazan gospodičič, temveč

Tako je bilo n. pr. samo na Češkem, ki se po vsej pravici lehko imenuje avstrijska Belgija, posebno v onih krajih, kjer zdaj pelje državna železnica, pred njeno založbo le 100 obrtniških in industrijskih zavodov, a danes stoji tu več nego 900 tachih zavodov; samo severno Češko more na leto po železnici izpeljati za 30 milijonov centov oglja.

Izvoz avstrijskega cesarstva je v razmeri glede množice in števila stavljениh železnic tako-le sklepal:

1856 l.	335 milj. žel.	239 milj. gld.
1862 "	648 "	293 "
1864 "	780 "	323 "
1867 "	860 "	400 "
1871 "	1533 "	500 "

ne jemajo v račun še Dalmacijo in prevozno kupčijo.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 16. januarja.

Državni zbor se zopet snide karor znano 20. t. m. Mi pričakujemo, da bodo slovenski poslanci z vso ostrostjo in vso odločnostjo stigmatizirali dogode, ki so se te dni ob volitvi v trgovinsko zbornico vrstile.

V Pragi je 13. t. m. bila v češkem gledišči proti staročeškemu vodstvu glediščinem velikanska demonstracija, od strani mladočehov, kakoršne češko gledišče še ne pomni. Igrala se je Sardou drama „Rabagas“, ki persifira demokracijo. Hrup je bil tako velik, da je morala miriti cela kompanija policajev občinstvo in na odru se je prikazal policajni komisar, kateremu je najeto staročeško občinstvo gromovito ploskalo. „Nardi listy“ pravijo, da je bil to prvi slučaj v češkem ustavu, na glediščinem odru, ko se je c. kr. policajnemu organu navdušeno ploskalo, ter končujejo: „Zares bil je to nepozabljiv trenotek staročeške iojalite!“ Mi pa obžalujemo, da se mej Čehi take scene godé, ki so le Nemcem na veselje.

Hrvatski sabor je sklenil novo volilno postavo za svoje zastopnike, katera odpravlja krivice Rauchove volilne postave. Zopet napredok.

Vnanje države.

Srbski vojni minister je bil vsled zslug o izobraženje in organizaciji srbske armade, povišen na polkovnika.

Turki hočejo, da se prej Črnogorci, ki so „zakrivili“ podgoriški pokolj, kaznijojo, potlej stoprocent obetajo kazniti svoje morilce Črnogorcev.

zdrav, razumen, vodljiv deček, ki se je počašal znanjem svojega mentora. Učiteljevanje tedaj Lovra ni jalo mnogo truda, ter je pri vsej marljivosti mogel odbiti dostenča za svoje nauke. Učil se je mnogo, čital še preveč in karkol. Duh hiter, prenicačoč, ognjen ne hodi vedno po jednem jedinem, omerjenem potu, ne kopa samo sistematično po jednej znanosti, nahajajoč zvezo med vsemi panegami nauka in želeč njegov uspeh zvezati z živim, praktičnim živenjem, sega tak duh v vse človeško znanje, ter ga skuša objeti, kolikor mu dade njegove moči. Tak duh ne pozna mejuikov. To je znak ženjalnosti. Tak je bil tudi Lovro. Jako rad se je učil matematiko, prirodne znanosti in filozofijo; dobro je počaval zgodovino, a posebno milo mu je bilo jezikoslovje in učenje stare in nove svetovne književnosti. Znanje jezikov — a počaval je vse glavne evropske jezike te-

Spanjski kralj Alfonz prišel je v Madrid. Sprejeli so ga slavnostno člani vlade, civilni in vojaški uradi, ter se je od radostnega naroda spremščan, podal v kraljevo palajo.

V francoskej skupščini omenil je minister pravosodstva, da je omenjena bonapartistična volilna okrožnica gledel volitve v Nièvre - departementu izmišljena, kakor se je prepričala sodnijska komisija in da se v omenjenem departementu ne nahaja nobeno bonapartistično društvo ali komité. Minister se sicer ne protivi kaki parlamentnej enketi, ako le načelo ostane nedotekljivo, da se ima razločevati legislativa od sodnijske oblasti. — Narodna skupščina je dalje ustanovila, da se bataljoni uredi v štiri kompanije, vsaka z dvema kapitani. Minister je obljudil, da se to preustroji v najbljžej dobi.

V poslanici **severoamerikanske** republike gledel dogodkov v Loujiziani pravi predsednik, da se slednji pripisujejo neki zaroti proti republikancem, odobrava dalje prava Kelloga v svojem poslovanju, opravičuje postopanje vojaških oblastij, ki so zazbranile strasti in revolučno klanje proti vladu, svetuje kongresu energično postopanje, ter končno obljuduje izvršiti one naredbe, katere kongres sklene nepristransko, v duhu časa in tisku dostenje.

Dopisi.

Z Gorenjskega 13. jan. [Izvirni dopis.] (Škandalozno agitiranje za trgovinsko zbornico). Včeraj in danes hodil sem po Mošnjah, Brezji, Ljubnem in Podbrezji, a čnditi sem se moral, izvedši famozno ravanjanje pri podpisovanju volilnih listov za obrtniško zbornico. Tako postavim je letal Radovljiški srenjski sluga po vseh Mošnje, Brezje in Ljubno z listi; ko pride k posameznim obrtnikom ponujat za podpis volilnih listov, nagovori vsacega: „tukaj podpiši ta cegelc“. Če ga je pa kdo vprašal zakaj se bom podpisal, jaz ne znam niti brati niti pisati, — odgovori mu, tukaj za pero primi in boš podpisal prošnjo, da se ti patent zniža. Se ve da, na ta način labko ljudi v limanice vjame. Ravno ta brič pride na Črnilec k spoštovanemu Slovencu, kojega pa ravno doma nij bilo, ter prime deklo za roko in ji zapove, da mora ona za Jakob Kocjančiča „cegelc“ podpisati; dekla se brani, a prisiljena je bila ta čndni rumeni „cegelc“ podpisati. To so pravi agitatorji Vestenekovi. Čudno je, da se dandenes kaj tacega godi. Na ta način

meljito — smatral je Lovro samo za sredstvo, kar je tudi prav, a učič se jezikov, nij si razbijal glave premodrimi drobnostimi brez namena, temveč je studiral početek, filozofijo in naravo jezikovo. Časih je poluknil tudi v politične znanosti. Škoda, da nij globoko pogledal vajne, njegov oster um našel bi bil mnogo hrane v tej stroki. Lovrov nauk pa nij bilo samo pusto pamenjenje, zmerom je stvar razmatral kritično, sodil je ostro, izvirno, razlagal jasno, kratko. Tako je prehajal čas Lovru povoljno, ugrodu, brez nenaravnih steg in brez dolžnosti, protivnih njegovej volji in želji. Mladi grof priljubil se je k njemu kakor k staršemu bratu, učil se je marljivo, ter lepo napredoval. Pa tudi Lovro nij smatral učenca drugače, nego svojega brata. Ž njim je pozimi zimoval v mestu, pomladoval na potu, a letoval v gradiču na kmetih.

(Dalje prih.)

je ta brič v imenovanih vasih vse volilne liste vzel; le nekaj smo jih reklamirali. Ljudje so pa sedaj, ko so resnico in pravo izvedeli, strašno hudi.

Iz Žir 12. januarja. [Izvirni dopis.] Sledeni „erlass“ Vam pošljem v pojasnenje delovanja planinskega c. kr. glavarja Ogrince. Glasit se: „An Herrn Fr. Blažič, Gemeindvorstand in Sairach. Ich bin am letzten Amtstage in Idria nicht in der Lage gewesen Sie auf die im Zuge befindlichen Handelskammer Wahlsangelegenheiten aufmerksam zu machen. Da nur diese Angelegenheit eine dringende ist, so wollen Sie sogleich dafür sorgen, dass Simon Fortuna aus Sairach Nr. 3, den hier mitfolgenden Wahlzettel ausfülle, Ihnen übergebe und Sie mir dann denselben unter Rückschluss dieses Schreibens unter der Adresse: „An Herrn Bez. hauptmann in Planina. Portofreie Dienstsache.“ Zur eigenhändigen „Eöffnung“ ohne Verzug einsend-n. Sollte Fortuna wegen Ausfüllung des Zettels in Verlegenheit sein und keine Kandidaten wissen, so theile ich Ihnen zur Vermeidung von Stimmztersplitterung die Namen jener 10 Kandidaten mit, welche dermalen die meiste Aussicht auf Erfolg haben, damit Fortuna auch Ihnen seine Stimme geben könnte. Planina 30 December 1874. Ogriz m. p.“ S'edeče besede so bile z svinčnikom lastnorocno pisane: „Ich ersuche Sie recht angelegentlich mir diesen Erlass sammt dem ausgefüllten und von Fortuna unterschriebenen Stimmzettel (zurückzuschicken, izpuščeno) weil die Zeit drängt. Den Stimmzettel mit den gewählten 10 Männern können auch Sie ausfüllen, damit es schneller geht.“ — To je svoboda volitve?

Iz Trnovega na Notranjskem 14. jan. [Izv. dop.] Poročati vam moram denes o dveh zadevah, kateri ste v najožji zvezi: o agitaciji za volitev v obrt. oddelek in o živinski kugi. Čudno se bode marsikom zdelo, da stavljam dve toliko različni stvari v dotiko, a v istini vidimo na obeh straneh iste deluječe osobe, kazajoče se tu kot osrečitelje ljudstva, tam pak samopridno in sebično prouzročujejoče, največjo nesrečo sovačanom in sodeželanom. „Kleeblatt“ je: Podžupan trnovski načelnik, desna mu roka penzionist — baje tajnik. Tretjega še manjka. Je krojač devet in devet desetih fantov v Trnovem, kako prijazen povsod, kjer je upanje, okreplati se. Povabljen je na obed in prepričanje — kje si? A to vam nij navaden selski krojač, je inteligenten, kakor se reče: „Mi smo mi“. Tedaj na delo, sada je trojica. Najprvo treba narodnjake (liberalce) očrneti. „Bili so ti ljudje lansko leto posljeni, delali so na korist ljudstva, a sedaj so iz Ljubljane podkupljeni, da radijo za farje itd.“ oznanjevali so na enkrat tri ognjeni jezici. Poštenjaki so, sumničenje je njih orožje, podobno gnojnim vilam. Pa naš inteligentni krojač! To vam je bil nekdaj trejkal, a onda je bil mežnar. Sedaj je neodvisen in — „deutschnational liberal“. No, pet glasov od osemdesetih, to je prokletno malo za toliki trud in obed.

Ko je zborovala komisija zarad kužne bolezni, bil je naš penzionist peto kolo povsodi: pri pregledovanju, pri pobijanji, pri desinficiranjem hlevov, pri pisani protokolov, pri postavljanju straž itd., a nikjer nij bil zavrnjen. Se ve, g. Dollhoff ima zlate gumbe

in zlat ovratnik, a naš penzionist nosi zlatoobrobljeno kapico — to gre uže skupaj. Ujel je tudi pet besedij nekje na Magjarskem in se tedaj po mogočnosti sporazumeval s stražečimi vojaci: bil je sloboden pri vseh stražah. Podžupan trguje z lesom. Za nakladanje in prevažanje na kolodvor kar samovoljno pokliče sorodnika, kateri je bil v ožjem kordonu. Drugi ljudje, bivajoči v zaprtiji, niso pojmiti mogli, zakaj se sam o nekateri tako slobodno gibati smejo, tedaj i oni straže prekoračijo. Sedaj, ko smo uže mislili, da smo daljne nesreče obvarovani, ker od 28. dec. 1874 nij nikjer nobena žival zbolela, sedaj se zopet prikaže goveja kuga v hlevu izven ožjega obstrenja! Včeraj je bilo dvoje goved pobitih. Ne rečemo za sada ni besedice dalje; radovedni smo, kaj se bo na dalje učinilo.

Pri nas je vsako leto na pondeljek po sv. treh kraljih semenj. Letos je bil prepovedan zarad goveje kuge. Nij nam znano, je-li bilo to v uradni „Laibacherici“ naznajeno. Konstatovati samo hočemo, da je došlo vrlo mnogo prodajalcev vseh vrst: kramarjev, cvekarjev, lončarjev, prašičarjev itd. Mislti moramo, da vlada nij naznanila prepovedi in ako je — v šabški „Laibacherici“, katere nikdo na deželi ne čita, ker ne umejo švabščine — je zopet dokaz tu, da nemčurija pri nas je bedastoča. Kdo bo povrnil stroške, katere so prodajale imeli pri potovanji in prevažanji blaga? Oni, kateri so vse zakrivili, bil bi logični odgovor. A ti se rugajo z nami, misle si: trpi Slovence, zato si vstvarjen!

Iz II. Bistriškega okraja

14. jan. [Izv. dopis.] Poročilo 8. jan. v št. 7 „Slov. Nar.“ moram tako popraviti, da je vseh 8 volilcev našega okraja v trg. odsek volilo narodno. Tam omenjeni odpadnik je samo reklamoval, ko je uže prepozno bilo, da bi dal svoj glas nemčurjem. Toliko v sporazumlenje, ker se je v nekaterih krogih napak razumevalo, t. j. osobo zamenjavalo.

Domače stvari.

—(Volitve v obrtniški oddelki.)

Končni rezultat še nij znan. Kolikor vemo, ko list končujemo je izmej 8669 volilcev, oddanih 6885 glasov. Do petka večer je bilo agnosciranih 2448 narodnih in 103 nemškatarskih glasov. Menimo, da bo naših glasov okolo 3000 Nemškutarji bi torej večino imeli. Ali prišlo je nad 100 zapečatenih naših preklicev in protestov. Mej temi imajo nekateri protesti po 20 in več volilcev, ki preklicujejo. Tako ne moremo soditi še o koncu. A trdno se zanašamo, da bode cela volitev ovržena. Tudi nemškutarji se boje in so poparjeni.

—(Naše tiskovne razmere.) Ker je bil naš „Slovenski Narod“ dvakrat zaporedom konfisciran, ko se nismo nič nadejali, da bi bili kaj protipostavnega storili, smo se bali, da bo še v tretje. Da bi svojim bralcem list oteli in ne zastonj e. kr. Štemplja plačevali, smo mislili, boljši je cenzura, kakor je bila pod absolutizmom. Mislili, storili. Prve odtiske smo poslali sl. e. kr. policiji ljubljanski s prošnjo, nam naj prej pove, katere članke hoče zopet konfiscirati, da jih prej iz lista eliminiramo, predno gre v tisk in da tako papirja ne tratimo. A kaj so nam odgovorili? Sledče-

pismo smo dobili: „Št. 110/P. Gospodu J. Jurčiču, odgovornemu uredniku časopisa „Slovenski Narod“ v Ljubljani. Reševaje Vaš danes predloženo vlogo se Vas vrača na š. 17 postave za tisk dne 17. decembra 1862, dr. zakonik 1863 st. III. V Ljubljani 14. januarja 1875. C. kr. dvorni svetovalec: Widmann.“ — Torej že v Avstriji človek hoče v svobodo Bachovega absolutizma zbezati, mora ostati pri konfisciranji liberalizma sedanjega sistema. Mi smo to dobro vedeli, a konstatirano je zdaj tudi uradno.

— (Čitalnica se žanska) napravi v nedeljo 17. prosenca veselico s plesom, petjem in igro: „Dva pobratima“. Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopna za možke 50 kr. K tej veselici uljudno vabi odbor.

— (Čitalnica v Luki) napravila je v nedeljo 10. t. m. veselico s plesom, katera se more res sijajna imenovati. Gostov je bilo blizu 100, mnogo vnanjih. Veselica se more pričevati najboljšim, najkratkočasnejim in najbolj urejenim, ki jih je še čitalnica osnovala! Druga veselica bude v kratkem, in nadejati se je enacega, če ne še ugodnejega vspeha.

— (Iz Gorice) se nam piše: V nedeljo bode zopet koncert v goriškem gledališču z enakim programom. Čisti donesek je namenjen ubogim dijakom goriških šol. — Prva plesna vaja v goriški čitalnici 13. t. m., je bila še precej dobro obiskovana, plesalo je 18 parov kadriljo; sploh se je nadejati letos lepih plesnih zabav, kakor včasi.

— („Milica“) se zove krasna nova čtverlka z narodnih pesni slovenskih zložen po nekovem g. Hornemu, ki se je igrala letos v Pragi pri elitnem, češkem plesu „Narodna beseda“.

— (Obesil) se je na Slapu pri Ipavite dni priden, pošten, premožen mladenič Franc F. Uzrok samomora se pripisuje temu, da je on snubil hčer necega bogatina, a bogatinu se je zdela njegova z stotaki prebožena hčer zanj prebogata, in je svoj „da“ odreklo. Omeniti je še, da samomorec bil je v vsakem oziru izvrsten narodnjak, torej tem bolj škoda za-nj.

— (Neznan samomorilec.) V nedeljo 7. t. m. so našli v Št. Vidu, okraj Brdo, pod vrbami ležeče možko truplo z hlačnim pasom okolo vrata. Pri zdravniškem raztelesenji je imel v želodeu arzenikovo kislino, vsled česar se sklepa, da se je nesrečno hotel najprej ostrupiti in ker arzenik nij takoj učinkoval, se je v bolečinah obesil. V ta namen je iz pasu naredil ovratnico, privedal na svojo palico ter jo uteknil mej vrbe. Ker so bile vrbe prešibke, je uže v nezavednosti pal na tla, ter končal svoje življenje. Samomorilec more biti star kacih 26–30 let in je korenjaške postave; oblečen je bil čedno, namreč v sivej lovskej suknji, enacih hlačah, pod zgornjo suknjo je imel novo rudniško haljo s srebrnimi gumbi. Našli so pri njem listek z napisom: „Anton Stoklasa, novembra 1874,“ dalje 54 $\frac{1}{2}$ kr. denarja in srebrno cilindersko uro.

Ljubljanska dogoda 16. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	5	"	50	"
1860 drž. posojilo	112	"	50	"
Akcije narodne banke	994	"	—	"
Kreditne akcije	228	"	50	"
London	110	"	75	"
Napol.	8	"	89	"
C. k. cekini	5	"	24	"
Srebro	104	"	95	"

Deželno gledališče v Ljubljani.

V pondeljek 18. januarja 1875.

Prvkrat:

Garibaldi.

Burka v 1 dejanju, spisal J. Rosen, poslovenil J. Kalan.

O s o b e :

Ribič, učitelj na deželi — — — gospod P. Kajzel. Marija, njegova žena — — — gdč. Podkrajškova. Rozika, njegova hči — — — gdč. Ledarjeva. Zenik, trgovec — — — gospod Jekovec. Edmund, njegov sin, ekonom — gospod Schmidt. Godi se v neki vasi.

Potem:

Obžetnica.

Vesela igra s petjem v 2 dejanjih, poljski spisal Kořenovsky, poslovenil J. Mohorčič.

O s o b e :

Grofica Tekla Kalinska — — — gdč. Ledarjeva. Baron Dalšický, njen varuh — gospod J. Noll. Feliks Dalšický, njegov sin — gospod Ječenik. Leitgarda pl. Erazimska, sestra Dalšickega — — — gdč. Namrétova. Klara, njena hči — — — gdč. Podkrajškova. Pšenica, oskrbnik grofičin — — gospod Dubski. Ključkovska, ključarica grofičina gdč. Barnasova. Učitelj — — — — — gospod P. Kajzel. Katinka, žvaščka dekleta — — gdč. Ihanova. Marinka, žvaščka dekleta — — gdč. Bonačeva. Vojta, vašč fant — — — — — gospod Eržen. Star kmet — — — — — gospod Jekovec. Godei. Vaščani. Šolski otroci. — Godi se na posestvu grofice Kalinske na Pojiskem.

Kasa se odpre ob 1/27. ur. — Začetek ob 7. ur. zvečer. Prihodnja slov. predstava bo v nedeljo 24. jan. 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodeu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenie krvi v glavo, šumenje v ušehi, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval v zdravilih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričeval.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagnadi vse zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnoga učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovala gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra. Učinki Revalescière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v Berliner Klinische Wochenschrift od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabică“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno blijavalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanje in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlji in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačni prsnih bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodčini de Montlouis na neprejavljenju, nespanji in hujšanje.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesciere je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraščenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledě hrane.

V pienastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funтов 10 gold., 12 funtów 20 gold., 24 funtów 36 gold. — Revalesciere-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in à gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold. — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, v Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyr, v Ljubljani Diechtl & Frank, v Šentlovcu F. Birnbacher, v Londoni Ludvig Müller, v Mariboru M. Merič, v Berlincu J. P. Rockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černoviceh pri N. Snirhu, v Osekru pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradeu pri bratih Oberranzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestnih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštini nakaznicah ali povzetjih.

Trajček.

15. januarja:

Pri Slovu: Strufin iz Trsta. — Schnapick iz Ljova. — Mansiz iz Dunaja. — Brger iz Trsta. — Kofer, Fuger, Burger, Binder iz Dunaja. — Baron Roschitz iz Smreke. — Budnor, Sonenberg, Jaques iz Dunaja.

Pri Maliči: Moler iz Gradea. — Friedman iz Dunaja. — Goob iz Vrhunke. — Skarja iz Kranja. — Ascher iz Dunaja. — Jugovec iz Trsta. — Karton iz Dunaja.

Naznanilo.

Uljedno podpisani si dovoljuje naznanjati, da je gostilnico „pri solncu“

za zidom, št. 225, blizu gl. trga,

1. t. m. prevzel na svoj lastni račun.

Ob enem se podpisani zahvaljuje za izkazano zaupanje po celih 16 let s prošnjo, mu ono ohraniti tudi bodočno.

V pritličnih prostorih in v I. nadstropji se bode p. t. gostom podajal okusno pripravljen **zajutrek, obed in večerja, dobra pijača**, kar je moč **najceneje**. Pijača in kuhinja je na razpolaganje p. t. gostom tudi na dom.

S odličnim spoštovanjem

Franco Petan.

(5-3)

Pri Zamorec: Toman iz Dolenskega. — Janušovski iz Trsta. — Milčič iz Zagorja. — Broje iz Kranja. — Dolinar iz Koroškega. — Stridi Ant. iz Dunaja.

Naznanilo.

Podpisani uljudno javja, da je od 1. januarja 1875 prevzel

„kavarno Evropa“

v svojo vlastno režijo.

Izborna, solidna postrežba in s posebno dobro kavo in finimi likeri se bode vedno ustrezovali p. t. gostom. (2-3)

S odličnim spoštovanjem

Karel Simon.

Za pustno sezono

imela bode uljudno podpisana, p. t. visokemu plemstvu in celemu čestitemu damskemu svetu na razpolaganje svojo bogato

zalogo blaga,

kakor:

plesalne garniture, guirlande in šopke v vlastnej prodajalnici pri Hradeckijevem mostu h. št. 168; tudi čvrste cvetlice se tudi povijajo.

Podpisana se priporoča k obilnemu obiskovanju in mnogim naročilom, ki se bodo izvrševala po najnižje ceni. (9-3)

W. Seitz.

Prošnja za službo.

Neoženjen mož, 26 l. star, sè spričevalom I. gimn. ra:reda, išče službe kot občinski ali okrajni služba, nadzornik itd. Natančneje v „naznanilni pisarni“ v Ljubljani (Fürstenhof št. 206). (8-3)

Popolna špecerijska uprava
je po ceni na prodaj. Natančneje v administraciji „Slov. Naroda“. (11-3)

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospese je in boljše, nego **zobna plomba** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppe na Dunaji, v mestu, Bognergasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lehko in brezbolestno deti v otli zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajsa bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppe, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognergasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnemu zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenji zobnega mesa, zobni kamen olušči, ter zabrani njegovo rastirjenje, okrepi zobno meso pri zobeh, ki se majč, očisti zobē in zobno meso vseh škodljivih tvarin, us am pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprjetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppe, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava obrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Popov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamn, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354-2)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petiču in Pirkerju, Jos. Karlingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galerijskih zalogah na Kranjskem.

V c. k. avstrijskih deželah od visocega ministerstva za notranje zadeve povoljena

orlova linija (Adler-Linie).

Nemško transatlantično parobrodno društvo.

Direktna poštna parobrodna vožnja mej

Hamburgom in Newyorkom

na krasnih in brzih poštnih parobrodih ali parnikih I. razreda, pèze 3600 ton in 3000 konjske moči.

Schiller, 21. januarja. | **Goethe, 18. februarja.** | **Schiller, 11. marecja.**
Lessing, 4. februarja. | **Klopstock, 4. marecja.** | **Wieland, 18. marecja.**

in dalje vsaki četrtek.

Vsaka osoba plača: I. kajuta **400** tolarjev, II. kajuta **300** tolarjev, mej-paluba **100** tolarjev.

Natančneje se izvè pri inozemskih agentih društva in glavnem ravnateljstvu v Hamburgu, St. Annen-Platz 1.

Dopisi in telegrami naj se adresujejo: „Adler-Linie — Hamburg.“ (4-1)

Gabriel Piccoli, lekar „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah.

Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavaruje pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobri glazuri tako nevaren. **Cena flaše ustne vode 60 kr., skatija zobnega prahu 10 kr.** (70-28)

Izleček iz Chine in Coke.

organom in členom nova moč in novo življenje. **Cena flaše 80 kr.**

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdaj znanimi. **Cena košta 80 kr.**

Pravo norveško dorševno jetrno olje,

naravno iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to bergensko ščajem na koži in nervoznim bolečinam. **Cena originalne flaše 80 kr.**

Pravi Seidlitzovi prah,

1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo,

1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije.

(Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadajano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnih gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženó pege in mozoli, in da ozdravi naglo pokre, katere se naredé zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. **Cena flaše 1 gld.**

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tudi na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto proti poštnem povzetji izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagrađijo gospodje komitenti.